

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Posudek vedoucí
bakalářské práce

KATEDRA HISTORIE

Název bakalářské práce:

(HISTORIE) MLYNÁŘSTVÍ V HORAŽĎOVICÍCH

Autorka bakalářské práce: Jaroslava Škudrnová

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Eva Mušková, Ph.D.

Psát posudek bakalářské práce studentce, jež s touto svou studií již zvítězila ve fakultním kole SVOČ, a dokonce se úspěšně umístila v národním kole soutěže Historie 2011 a již v tuto chvíli je jisté, že bude předkládaná stat' (i když ve stručnější verzi) publikována ve sborníku z této soutěže, je z pozice vedoucí práce poněkud nevďěčné. Je totiž velice obtížné ubránit se subjektivním pocitům nadšení z tohoto úspěchu a napsat objektivní posudek, nikoliv oslavnou adoraci. Přesto se pokusím ubránit emocím a nabídnout věcnou charakteristiku práce.

Z názvu práce je zjevné, že se středem badatelského zájmu Jaroslavy Škudrnové stala problematika mlýnů v Horažďovicích. Strategická poloha města Horažďovice na horním toku řeky Otavy vytvořila příznivé podmínky pro zakládání vodních mlýnů, kterých zde již ve středověku vzniklo minimálně sedm (autorka opravila údaj na devět). Dějiny Horažďovic jsou tedy již od svého počátku propojeny se silnou mlynářskou tradicí, která se, i když v pozměněné verzi, udržela až do současnosti. Je až s podivem, že se tomuto horažďovickému fenoménu dosud žádný regionální historik zevrubněji nevěnoval. Nejpodrobnější a nejucelenější informace k problematice horažďovického mlynářství přináší Karel Němec v Dějinách města Horažďovice. Ačkoli měl Němec jako správce horažďovického muzea neomezený přístup k zásadním pramenům, autorka této studie upozornila na spornost některých jím uváděných informací, a dokonce některá Němcova tvrzení vyvrátila. Další syntéza horažďovických dějin, tentokrát z pera Eduarda Šimona, se tématu věnuje pouze okrajově, nepřináší nic nového a do značné míry vychází z Němcova zpracování. Samostatnou studii, natož monografii, věnující se podrobně mlýnům v Horažďovicích, bychom hledali marně. Studentka si tedy pro svůj výzkum vybrala zajímavé, dosud pouze povrchně zpracované badatelské téma, které jí nabídlo dostatek prostoru pro vlastní invenční historickou práci.

Snaha odhalit počátky mlynářství v Horažďovicích a najít první písemnou zmínku o prvním horažďovickém mlýnu vedla studentku k poměrně náročnému studiu nejstarších pramenů, které se k dějinám města dochovaly (asi nemusím zdůrazňovat, že se jedná o prameny psané gotickou kurzivou, později kurentem, zpočátku samozřejmě výlučně latinsky). V knize Liber memorabilium, která je uložena ve fondu Archiv města Horažďovice ve Státním okresním archivu v Klatovech, se jí podařilo najít doklad o tom, že se v Horažďovicích prokazatelně mlelo již v roce 1366. Dosud byl za počátek horažďovického mlynářství považován rok 1373. Autorka tedy úspěšně vyvrátila dodnes tradovanou mylnou informaci. Stejně tak byla úspěšná v objasnění chybné interpretace osudu mlýnu Na Větrově. Alternativní označení tohoto mlýnu jako Pustý totiž svádělo k nesprávnému závěru, že mlýn již v 15. století nesloužil svému účelu. Studentka prokázala, že tento mlýn ještě dlouho poté prosperoval.

Vedle vyvrácení některých dosud běžně přijímaných scestných poznatků tkví největší přínos předkládané studie v důkladném popisu mlynářství, jednotlivých mlýnů a mlynářských rodin v Horažďovicích od jeho počátků až do konce 17. století. Studentka výborně zvládla heuristiku, pečlivě prostudovala všechny dostupné prameny k tomuto tématu a na základě jejich kritické analýzy předložila zevrubný, systematický a logicky uspořádaný přehled horažďovické mlynářské problematiky v tomto období. Za zmínku stojí také onomastický exkurz, který na problematiku nahlíží z dalšího úhlu pohledu.

Může se zdát, že je práce pouze regionální marginálií, a do značné míry tomu opravdu je, na druhou stranu však tato studie umožňuje nahlédnout na problematiku mlynářství v širším kontextu a pochopit systém městského a částečně i šlechtického podnikání od raného středověku až do konce 17. století. Bakalářská práce Jaroslavy Škudrnové zásadně obohacuje a rozšiřuje horažďovické regionální dějiny a zároveň přináší zajímavý příspěvek k historii mlynářství obecně.

Za samozřejmost považuji důkladné dodržování všech formálních náležitostí, díky němuž práce dosahuje úrovně profesionálních odborných historických studií. Kvalitu zároveň zvyšuje stylistické nadání autorky a bohatý poznámkový aparát.

Předkládaná bakalářská práce dle mého názoru výrazně přesahuje standardní úroveň kvalifikačních prací tohoto typu a Jaroslava Škudrnová se jejím zpracováním zařadila mezi pravé historiky.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Plzni dne 20. května 2012

Mgr. Eva Mušková, Ph.D.